

PATENTNI SPIS BROJ 2642.

Kristian Bendixen, tvorničar, Kopenhagen

Postupak za strojenje koža od kitova i riba.

Prijava od 10. maja 1921.

Važi od 1. februara 1924.

Pronalazak se odnosi na postupak za strojenje koža od kitova i riba, uslijed kojega se ove biže nego inače obrađuju tako, da je ta koža prbližno jednaka onoj od životinja koje se u industriji stroje.

Kod prijašnjih pokušaja za strojenje koža riba i kitova postupalo se tako, da se je kušalo na njih primijeniti postupak za strojenje životinjskih koža, samo se pri tom preduzelo neke promjene u jakosti i temperaturi kemikalija kod zgotavljanja uporabive kože i to postupak pomoću arsenika, vapna i gnoja.

Pronalazak ide za tim, da strojenje koža od riba i kitova ubrza i pojeftini te učini racionalnijim tako, da se kože najprije podvrgnu postupku za odstranjenje masti, kako bi se barem djelomično oslobodile masti i ribljeg ulja, iza čega slijedi postupak običnim načinom sa taninom. Predhodni postupak obrađivanja koža sa sredstvima za odstranjenje masti pridonosa lakodjer i k tome, da se pore pokožice otvore i time se učini vanredno pristupačnima za kasniji postupak sa taninom.

Kod ovog novog postupka u prvom sadiju strojenja, koje se preduzima prije pravog strojenja, kloniti ćemo se porabe arsenika, vapna i gnoja.

Kože riba i kitova nakon postupka sa sredstvima za odstranjenje masti podvrgnu se svrsishodno ispiraju, a eventualno pri prevelikoj množini sredstava za odstranjenje masti obraditi će se u smislu neutraliziranja istih.

Kao sredstvo za odstranjenje masnih tvari može se n. pr. upotrebiti lužina koja postoji

u sodnoj ili natronskoj otopini, a naravno će se jakost iste prilagoditi vrsti kože. Neutralizacija prekomjerne lužine može se ovdje lako preduzeti pomoću kojegodjer kisele otopine (lake), n. pr. otopine solne kiseline. Ispiranje, kojemu se kože povrgavaju nakon postupka sa lužinom i kiselinom, može uslijediti već prema prilika na hladnom ili mlakom vodom.

Nakon toga jednostavnoga predpostupka jeste riblja ili kitova koža sposobna za strojenje po običnom načinu, pak se može poput obične kože preraditi po volji u koži ili kožu za pranje.

Kod zgotavljanja kože za pranje od kitovskih koža, — umjesto da odstranimo sve riblje ulje, pa da ga opet poslije pri strojenju moramo privadjati — možemo se zadovoljiti i time, da odstranimo samo potrebni dio ulja nalazećeg se u koži.

Osim toga, što se opisanim načinom riblja koža može brzo i jeftino učiniti sposobnom za strojenje, postizava se i to, da nam riblje kože koje vrlo obiluju ribljim uljem i masnim tvarima, kao sporedni produkt toga postupka podaju veliku množinu Degrasa (kožarske masti), koja se tvar inače dobiva samo kao nuzgredni produkt kod zgotavljanja kože za pranje od običnih životinjskih koža.

PATENTNI ZAHTJEVI:

1) Postupak za strojenje koža od riba, kitova i sl., označen time, da se kože najprije podvrgnu dejstvu takvih sredstava, koja po-

svema ili djelomično odstranjuju masne tvari i riblje ulje iz koža, nakon čega slijedi običajno preradjivanje sa taninom.

2) Postupak po zahtjevu pod 1.) označen time da se koža nakon odstranjenja masti podvrgnu ispiranju i neutralizaciji suvišnih sredstava, koja poslužiše za odstranjenje ma-

snih tvari.

3.) Postupak po zahtjevima 1.) i 2.) označen time, da se kao sredstvo za odstranjenje masnih tvari upotrijebi koja otopina lužine, n. pr. otopina sode ili natrijeva lužina a kao neutralizirajuće sredstvo koja otopina kiseline, n. pr. otopina solne kiseline